

Arabic and English follow the Hebrew

21 באוגוסט 2022

סטודנטיות יקרות וסטודנטים יקרים,

אני מבקש לשתף במידע על מדיניות האוניברסיטה העברית בתחום ההוראה והלימודים בשנת הלימודים הקרובה, תשפ"ג, ולעדכן באשר למצב האוניברסיטה שלנו.

1. **שביעות רצון הסטודנטיות והסטודנטים.** המשאל שנערך בסיום כל קורס נועד לקבל מכן/ם דיווח על המידה שבה אנו מגשימים את הציפיות שלכן/ם. שביעות הרצון הכללית מהקורסים ומההוראה גבוהה (הציונים בטווח שבין 1 ל-9, עם התאמות עבור קורסים גדולים):

שביעות הרצון מהקורס	שביעות הרצון מהמורה	שביעות רצון מהוראה	
7.77	8.17	א	תשע"ח
7.75	8.20	ב	
7.79	8.19	א	תשע"ט
7.75	8.24	ב	
7.83	8.23	א	תש"ף
7.92	8.33	ב	
7.98	8.36	א	תשפ"א
7.9	8.37	ב	
7.94	8.34	א	תשפ"ב
7.86	8.37	ב	

בתחום שביעות הרצון מהמורים הצלחנו לשמור בתשפ"ב על ציונים גבוהים. לעומת זאת, יש ירידה במידת שביעות הרצון מן הקורסים. בקובץ [בא](#) הממוצע בכל אחת מן הפקולטות באוניברסיטה (ופרטים על אופן חישוב הממוצע). אנו פועלים נמרצות להפיק לקחים מן הממצאים כדי להשתפר, בצד מהלך נרחב לקידום איכות ההוראה באוניברסיטה. תודה על ההשתתפות במשאל ועל המשוב, שמועיל לכולנו מאד.

2. **ריבוי נכשלים בקורסים מסוימים** הוא נושא שמעסיק אותנו רבות. בסמסטר ב' תשפ"ב היו באוניברסיטה כ-65 קורסים שבהם למעלה מ-15% מן הסטודנטים קיבלו ציון סופי נכשל לאחר מועד א'. איננו מתקנים ציונים ("פקטור") אוטומטית, אך בכל מקרה של שיעור נכשלים גבוה אנו פועלים לאפיין את הסיבות לכך ולמצוא פתרונות. לעיתים הכישלון נובע מהוראה לא מיטבית, ואנו פועלים לתקן זאת. לא אחת הסיבה לכישלונות הרבים היא חוסר מוכנות של הסטודנטיות/ים להבנת החומר הנלמד בקורס, ובמקרה כזה אנו מוסיפים כעת קורסי הכנה, משנים את תכנית הלימודים בקורסים קודמים ומוסיפים תרגול פעיל ובחנים. יש מתאם גבוה בין נוכחות פעילה בשיעורים והגשה שוטפת של מטלות לבין הצלחה בקורס, ולכן החלטנו, כמפורט להלן, לנקוט צעדים לעידוד השתתפות בשיעורים.

באוניברסיטה העברית אין קורסים שנועדו למיין סטודנטים; היעד שלנו שהכול יצליחו בלימודים. אנו מאפשרים לימוד חוזר של קורס בעקבות כישלון ללא תשלום שכר לימוד נוסף בגין כך ונוקטים מדיניות מקלה בכל הקשור לאפשרות ללמוד שוב שנת לימודים בעקבות אי הצלחה. אנו מקווים שמדיניות זו תסייע לרבים ככל האפשר

מכ/ם להשלים בהצלחה את הלימודים, ללא פשרות באשר לרמה הגבוהה של הלימודים. הצוות המסור של דיקנט הסטודנטים עומד לרשותכ/ם במגוון תחומים, כדי לסייע לכ/ם להצליח.

3. **נוכחות בשיעורים.** מורות ומורים רבים מדווחים על ירידה בשיעור הנוכחות של סטודנטיות/ים בכיתות. ההיעדרויות הן תוצאה של מספר סיבות, ובהן: זמינות הקלטות השיעורים, הצורך לעבוד בזמן הלימודים (כדי לצבור ניסיון רלוונטי וכדי להתפרנס), השתתפות בקורס אחר שנלמד באותו הזמן, והערכה, שלרוב היא שגויה, שאין תועלת ממשית מנוכחות בשיעור שמתקיים במתכונת של הרצאה. ההיעדרות משיעורים מתסכלת, בגלל הפגיעה שנובעת ממנה באיכות ההוראה והלמידה, ולא אחת היעדרות משיעורים מסבירה שיעור גבוה של נכשלים בקורסים מסוימים. לאור זאת, אנו נוקטים בעניין זה מהלך נרחב. הנחנו את החוגים לבחון אכיפת חובת נוכחות בשיעורים (המקובל הוא חובת נוכחות ב-80% מהשיעורים, מלבד היעדרות מסיבות מוצדקות), ולהרחיב את התמריצים לעידוד נוכחות בשיעורים, כמו בחנים שנערכים בזמן השיעור (במועד שלא מתפרסם מראש), מתן ציון מיטיב להשתתפות פעילה, פתרון מודרך של שאלות ועידוד למידה פעילה בזמן השיעור. הקלטות השיעורים הן אמצעי חשוב ללמידה, וככלל, בכפוף לשיקול הדעת של המורה, בקורסים שתיאכף בהם חובת נוכחות ההקלטות ימשיכו להיות זמינות מיד בסיום השיעור; לעומת זאת, בקורסים שלא תיאכף בהם חובת נוכחות, המורים הונחו לשקול להנגיש את ההקלטות במהלך הסמסטר רק לסטודנטים שנעדרו משיעור מסיבות מוצדקות ולאפשר צפייה חופשית בהקלטות רק לקראת סיום הסמסטר. מידע בעניין יפורסם בשנתון.

מהלכים אלה נועדו לשפר את איכות ההוראה והלמידה באוניברסיטה, והם צפויים לתרום משמעותית להצלחת הסטודנטיות והסטודנטים באוניברסיטה. בבקשה היערכו לכך בהקדם, בין היתר באיתור מקום מגורים בירושלים או ברחובות, לפי מקום הלימודים, ובהימנעות מהרשמה לקורסים שונים שמתקיימים בו-זמנית.

4. **הישגים בתחום המחקר.** חוקרות וחוקרי האוניברסיטה, ובכללם הסטודנטיות/ים למוסמך ולדוקטורט, מצטיינים בפעילות המחקר והדבר מתבטא בשיפור בהישגינו במדדים שמודדים היבטים שונים של תרומת המחקר באוניברסיטה. האוניברסיטה העברית מובילה מבין כל המוסדות להשכלה גבוהה בישראל בתרומת המחקר (שנמדדת במספר המאמרים שמפרסמות/ים חוקרות וחוקרי האוניברסיטה ואיכות כתבי העת שבהם מתפרסים המאמרים, הזכייה במענקי מחקר תחרותיים ועוד). אנו ממשיכים להוביל גם בדירוגים בינלאומיים, שמודדים היבטים שונים של פעילות המחקר במוסדות. **במדד שנחאי**, שפורסם לאחרונה, שזוכה לבולטות תקשורתית רבה, מדורגת האוניברסיטה שלנו במקום ה-77 מבין אלפי מוסדות ברחבי העולם:

מדד שנחאי	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
העברית	70	67	87	101-150	95	101-150	101-150	90	77
ויצמן	107	105	101-150	101-150	101-150	101-150	93	92	83
הטכניון	79	77	69	93	77	85	101-150	94	83
תל-אביב	160	152	151-200	151-200	151-200	151-200	151-200	151-200	151-200

אני מאחל לכ/ם קיץ נעים ושנת לימודים מוצלחת.

בימים אלה אני מסיים את תקופת כהונתי, בת חמש השנים, בתפקיד הרקטור, הגורם שמופקד על כלל הפעילות האקדמית באוניברסיטה, ואני חוזר לכהן כמורה וכחוקר מן השורה (בפקולטה למשפטים). נהייתי מאד מן העבודה בתפקיד זה, בזכות חברי וחברות הסגל המינהלי והאקדמי המעולים שהם האוניברסיטה העברית, ולא פחות מכך, בזכות ציבור הסטודנטיות והסטודנטים המצויין באוניברסיטה שלנו. תודה שאתן ואתם חלק מקהילת האוניברסיטה העברית בירושלים. תודה גם לנציגי/ות אגודת הסטודנטיות והסטודנטים, על שיתוף הפעולה המצויין. אני מאחל הצלחה לרקטור הנכנס, תמיר שפר. השתדלו בבקשה להמשיך לגלות נדיבות.

בברכה, ברק מדינה

16 آب 2022

الطالبات والطلاب الأعزّاء،
أودّ أن أشارككم في معلومات حول سياسة الجامعة العبرية في مجال التدريس والأبحاث في العام الدراسي القادم 2023 / 2022،
ومعلومات محتلنة عن وضع جامعتنا.

1. **رضا الطلاب والطالبات.** يهدف الاستطلاع الذي يُجرى في نهاية كلّ مساق إلى التوصل إلى استنتاج منكم/ نّ حول مدى تحقيقنا لتوقعاتكم/ نّ. مستوى الرضا العامّ عن المساقات مرتفع، ومستوى الرضا عن المحاضرين أعلى منه، وكلاهما في اتجاه تصاعديّ (تتراوح الدرجات من 1 إلى 9، مع ملائمتا للمساقات الكبيرة):

الرضا عن المساق	الرضا عن المحاضر/ة	الرضا عن التدريس	
7.77	8.17	الأوّل	2018
7.75	8.20	الثاني	
7.79	8.19	الأوّل	2019
7.75	8.24	الثاني	
7.83	8.23	الأوّل	2020
7.92	8.33	الثاني	
7.98	8.36	الأوّل	2021
7.9	8.37	الثاني	
7.94	8.34	الأوّل	2022
7.86	8.37	الثاني	

في مجال الرضا عن المحاضرين والمحاضرات، استطعنا الحفاظ على درجات عالية في العام الدراسي 2022 / 2021. في المقابل، هناك انخفاض في مستوى الرضا عن المساقات. يضمّ الملفّ [هنا](#) المعدّل في كلّ كتيّة من كليات الجامعة (وتفاصيل عن كميّة حساب المعدل). نحن نعمل بجد لاستخلاص العبر من النتائج من أجل التحسين، بالإضافة إلى خطوة واسعة النطاق لتحسين جودة التدريس في الجامعة. شكراً لكم/ نّ على المشاركة في الاستطلاع وعلى التغذية الراجعة التي تعود بالفائدة علينا جميعاً.

2. **كثرة حالات الرسوب في مساقات معيّنة** هو موضوع يشغلنا كثيرًا. في الفصل الدراسي الثاني من العام الدراسي 2021 / 2022، كان في الجامعة حوالي 65 مساقًا حصل فيها أكثر من 15% من الطلاب والطالبات على علامة رسوب بعد موعد الامتحان الاول. نحن لا نعدّل العلامات الدرجات تلقائيًا ("إضافة علامة")، ولكن في أيّ حالة من حالات ارتفاع نسبة الرسوب، فإننا نعمل على تشخيص الأسباب وإيجاد الحلول. ينبع الرسوب في بعض الأحيان من عدم استعداد الطلاب والطالبات لفهم الموادّ التي يتمّ تدريسها في المساق، وفي هذه الحالة نقوم الآن بإضافة مساقات تحضيرية، تغيير المناهج في المساقات السابقة وإضافة تدريب عمليّ واختبارات. هناك ارتباط كبير بين الحضور الفعّال في الدروس، التقديم المنتظم للوظائف والنجاح في المساق، لذلك قرّرنا، كما هو مفضّل أدناه، اتّخاذ خطوات لتشجيع المشاركة في الدروس.

لا توجد في الجامعة العبرية مساقات مخصّصة لتصنيف الطلاب والطالبات، بل إنّ هدفنا هو أن ينجح الجميع في دراستهم. نسمح بإعادة دراسة المساق بعد الرسوب دون دفع رسوم إضافية مقابل ذلك. كما نعتمد سياسة متساهلة فيما يتعلّق

באמקנית עידע דרסע העם הרסנית כעמלً في أعقاب عدم النجاح. نأمل أن تساعد هذه السياسة أكبر عدد ممكن من الطلاب والطالبات على إكمال الدراسة بنجاح، دون التنازل عن المستوى العالي للتعليم. الطاقم المخلص في عمادة الطلبة في خدمتكم/ن في مجموعة منوعة من المجالات لمساعدتكم/ن في النجاح.

3. **حضور الطلاب والطالبات في المحاضرات.** أبلغ العديد من المحاضرين والمحاضرات عن انخفاض في نسبة الحضور. ينبع تغيب الطلاب والطالبات عن المحاضرات من أسباب مختلفة، من بينها: توفر تسجيلات للمحاضرات، الحاجة إلى العمل خلال التعليم (لاكتساب خبرة ذات صلة ولاكتساب الرزق)، المشاركة في مساق آخر يُدرّس في الوقت نفسه، والاعتقاد الخاطئ أحياناً، بأنه لا فائدة ملموسة من حضور درس يُعقد بصيغة محاضرة. التغيب عن الدروس هو أمر محبط لما يسببه من ضرر لجودة التدريس والتعلم، وكما ذكرنا فإنّ التغيب أكثر من مرة عن الدروس هو التفسير لنسبة الرسوب العالية في بعض المساقات. في ضوء ذلك، فإننا في صدد اتخاذ خطوة واسعة في هذا الشأن، إذ أصدرنا تعليمات للأقسام بفحص إمكانية فرض الحضور الإلزامي في المحاضرات (المتعارف عليه هو الحضور الإلزامي في 80% من الدروس، باستثناء التغيب لأسباب مبرّرة)، زيادة الحوافز لتشجيع الحضور في المحاضرات، مثل: الاختبارات التي تُعقد أثناء الدرس (في موعد لا يُنشر مسبقاً)، منح علامة على المشاركة الفعالة، حلّ موجه للأسئلة وتشجيع التعلم الفعال أثناء الدرس. تعتبر تسجيلات المحاضرات وسيلة مهمة للتعلم، وبشكل عامّ، تخضع لتقدير المحاضر/ة في المساقات التي يُطبّق فيها الحضور الإلزامي، ستظلّ التسجيلات متاحة على الفور في نهاية الدرس؛ من ناحية أخرى، في المساقات التي لن يُطبّق فيها الحضور الإلزامي، تمّ توجيه المحاضرين والمحاضرات للنظر في إتاحة التسجيلات خلال الدرس فقط للطلاب والطالبات الذين تغيبوا عن الدرس لأسباب مبرّرة، والسماح بالمشاهدة الحرة للتسجيلات فقط قبيل نهاية الفصل الدراسي. سيتم نشر المعلومات حول هذا الموضوع في الكتاب السنوي (2022).

تهدف هذه الخطوات إلى تحسين جودة التدريس والتعلم في الجامعة، ومن المتوقع أن تُسهم بشكل كبير في نجاح الطلاب والطالبات في الجامعة. يرجى الاستعداد لذلك في أقرب وقت ممكن، من خلال تحديد مكان للسكن في القدس أو في رحوفوت، حسب مكان الدراسة، وتجنب التسجيل في مساقات مختلفة تُعقد في الوقت نفسه.

4. **الإنجازات في مجال الأبحاث.** يتفوق باحثو وباحثات الجامعة بمن فيهم طلاب وطالبات الماجستير والدكتوراه في النشاط البحثي، وينعكس ذلك في التحسّن في إنجازاتنا في المؤشّرات التي تقيس الجوانب المختلفة للمساهمة البحثية للجامعة. من بين جميع مؤسّسات التعليم العالي في إسرائيل، تتصدّر الجامعة العبرية المرتبة الأولى في المساهمة البحثية (تقاس بعدد المقالات المنشورة من قبل باحثين من الجامعة، جودة المجلّات التي تُنشر فيها المقالات، الفوز بمنح بحثية تنافسية وغير ذلك). كما نواصل الريادة في التصنيفات الدولية، التي تقيس مختلف جوانب النشاط البحثي في المؤسّسات. في [مؤشّر شنغهاي](#) المنشور مؤخرًا، والذي يحظى باهتمام كبير من وسائل الإعلام، تتصدّر جامعتنا المرتبة 77 من بين آلاف المؤسّسات في العالم:

مؤشّر شنغهاي	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
العبرية	70	67	87	101-150	95	101-150	101-150	90	77
وايزمن	107	105	101-150	101-150	101-150	101-150	93	92	83
التخنيون	79	77	69	93	77	85	101-150	94	83
تل أبيب	160	152	151-200	151-200	151-200	151-200	151-200	151-200	151-200

أتمنى لكم/ن صيفًا ممتعًا وعمامًا دراسيًا ناجحًا.

في هذه الأيام، أنهى فترة شغلي في منصب ركتور الجامعة والمسؤول عن جميع النشاطات الأكاديمية فيها والتي امتدت خمس سنوات، وسأعود للعمل بصفة محاضر وباحث منتظم (في كلية الحقوق). لقد استمتعت بالفعل بالعمل في هذا المنصب، بفضل أعضاء الطاقم الأكاديمي والإداري المتميزين في الجامعة العبرية، وبقدر لا يقل أيضًا بفضل جمهور الطلاب والطالبات المميز في جامعتنا، بفضلكم وبفضلكن. شكرًا لكم / نّ على كونكم / نّ جزءًا من مجتمع الجامعة العبرية في أورشليم القدس. كما أشكر ممثلي وممثلات اتحاد الطلبة على التعاون الممتاز. أتمنى التوفيق لركتور الجامعة القادم تميم شيفر. حاولوا من فضلكم مواصلة إبداء الكرم والسخاء.

مع فائق الاحترام، باراك مدينا

August 21, 2022

Dear students,

I would like to share with you information regarding the Hebrew University's teaching policies in the coming academic year (2022/2023), and to update you regarding the state of our University.

1. **Student satisfaction.** The survey that we conduct at the conclusion of each course is designed to get your feedback on the extent to which we are meeting your expectations of us. The survey results show that your overall satisfaction with courses is high, and satisfaction with the course instructors is even higher (the scores are on a scale from 1 to 9, with adjustments for large courses):

Satisfaction with teaching		Satisfaction with the instructor	Satisfaction with the course
2018	1	8.17	7.77
	2	8.20	7.75
2019	1	8.19	7.79
	2	8.24	7.75
2020	1	8.23	7.83
	2	8.33	7.92
2021	1	8.36	7.98
	2	8.37	7.9
2022	1	8.34	7.94
	2	8.37	7.86

In the field of student satisfaction with instructors, we managed to maintain high scores. However, there is a decrease in the reported degree of student satisfaction with the courses. We are working intensively to draw lessons to improve the quality of teaching at the University. Thank you for participating in the survey and for your feedback, which is very helpful.

2. **High failure rates in certain courses** is a matter that continues to concern us. In the second semester of the 2021/2022 academic year, the University had about 65 courses in which over 15% of the students received a final failing grade after the first final exam. We do not adjust grades ("factor") automatically, but in any case in which a course has a high rate of students who fail it, we work to identify the causes and find solutions. Sometimes, the reason is suboptimal teaching. In others, students fail courses because they are not sufficiently prepared to understand the material taught in that course; for such cases, we are adding preparatory courses, changing the curriculum in previous courses and adding active practice sessions and quizzes. There is a high correlation between active participation in courses and success in the course, and thus, as detailed below, we are taking steps to encourage participation in classes.

At the Hebrew University, our goal is for everyone to succeed in their studies. We allow re-studying of a course following failure, without payment of additional tuition for this, and we maintain a lenient policy regarding the possibility of re-studying an academic year following failure. We hope that this policy will help as many students as possible to successfully complete their studies, without

compromising on the high level of studies. The dedicated staff of the Dean of Students' office is at your disposal in a variety of areas, to help you succeed.

3. Student attendance in lessons. Many instructors report a decrease in the number of students attending classes. Student absenteeism from classes stems from various reasons, including: availability of recordings; the pressure placed on students to work while studying at the University (to gain relevant experience and to earn a living); participation in another course that is taught at the same time; and the assumption (which is sometimes wrong), that there is no real benefit from attending a class that takes place in the format of a lecture, without the active participation of students. Absence from classes is frustrating, because it hinders the quality of teaching and learning, and often, as mentioned, explains the high rate of failure in certain courses. In light of this, we are taking extensive steps in this matter. We have instructed the departments to examine the enforcement of mandatory attendance (the standard mandatory attendance is 80% of the classes in each course, excluding justified absence), and to expand the incentives encouraging attendance in classes, such as administering exams during class meetings, awarding a bonus grade for active participation in class, offering guided solution of questions and encouragement of active learning.

The class recordings are an important means of learning, and as a rule, are subject to the teacher's discretion, in courses in which the attendance requirement is enforced, the recordings will continue to be available immediately at the end of each lesson. On the other hand, in courses where attendance will not be enforced, the instructors have been instructed to consider making the recordings accessible during the semester only to students who were absent from class for justified reasons, and to allow free viewing of the recordings only towards the end of the semester.

These moves are designed to improve the quality of teaching and learning at the University, and are expected to contribute significantly to your success. Please prepare yourself for this as soon as possible, by finding a place to live (in Jerusalem or in Rehovot, according to the campus at which you will be studying), and by avoiding studying courses that take place at the same time.

4. Achievements in the field of research. The University's researchers, including the University's master's and doctoral students, excel in research activity. This is reflected in our improved achievements in the indices that measure various aspects of the University's research contribution. Among all higher education institutions in Israel, the Hebrew University leads in research contribution (measured by the number of articles published by University researchers and the quality of the journals in which the articles are published, the winning of competitive research grants, and more). We also continue to lead in international rankings, which measure various aspects of research activity in institutions worldwide. In the recently published [Shanghai index](#), which gains much media prominence, our University ranked 77th, among thousands of institutions around the world:

Shanghai index	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
HUJI	70	67	87	101-150	95	101-150	101-150	90	77
Weizmann	107	105	101-150	101-150	101-150	101-150	93	92	83
Technion	79	77	69	93	77	85	101-150	94	83
Tel Aviv	160	152	150-200	150-200	150-200	150-200	150-200	150-200	151-200

I wish you a pleasant summer and a successful academic year.

These days, I am completing my five-year tenure as HUJI rector, the person in charge of all academic activities at the University. At the conclusion of my term, I will be returning to serve as a teacher and researcher (at the Faculty of Law). I enjoyed my work as rector, thanks to the excellent administrative and academic staff who comprise the Hebrew University, and not least, thanks to the Hebrew University's excellent student body. Thank you for being part of the University's community. Thanks also to the representatives of the Student Union for the excellent collaboration. I wish much success to the incoming rector, Prof. Tamir Sheafer. Please try to continue to be generous and open-hearted.

Sincerely yours,

Barak